

HART VAN DE STAD KRANT

**Een uitgave van de Vereniging
voor de Pieters- & Academiewijk
en Levendaal-West**

Inhoud:

Uitnodiging ledenvergadering; Boommarktgarage; Het Gerecht;
Cleveringaplaats - Fiets fout? Fiets weg?; Programma Pieterskerk;
De Geveltuin; Stemadvies; Vinger aan de Pols; Bouwen en Wonen;
(Mee-)genieten; Hortus Botanicus; Evenementenbeleid; Sluittingstijden Horeca

Redactie: nummer 85
Carlo van Praag, maart 1998
Jessica de Lannoy oplage 2.300
Foto's: redactie

Uitnodiging

Het bestuur van de vereniging roept alle leden op om de algemene ledenvergadering van 21 april a.s. te bezoeken. Onderwerpen die aan de orde komen zijn: bouwplannen, 'Binnenste Beter', verkeer, evenementenbeleid, horeca etc. De officiële uitnodiging en de agenda zullen nog worden verstuurd. De vergadering wordt gehouden in het stadslokaal Burgerzaken, Breestraat 123, aanvang 20 uur.

Ter ere van Koninginnedag wil de vereniging een boom planten in de wijk. Tevens wordt overwogen een boom in de Hortus te adopteren. De leden worden over dit initiatief geraadpleegd.

Na de ledenvergadering, vanaf 22 uur, zijn ook de wijkbewoners die (nog) geen lid zijn van de vereniging welkom. Onder het genot van een drankje kunt u met bestuur en leden het wel en wee van de wijk bespreken. Eventueel kunt u ter plekke lid worden.

Boommarktgarage

De aan de Boommarkt te bouwen parkeergarage is al jaren in het nieuws, ook in deze wijkkrant. Ook in de stembusstrijd van 4 maart was het een punt van aandacht. Waarom ging het ook alweer? Even bijpraten en vooruit blikken.

In een oude binnenstad kan voetgangers en auto's niet tegelijk ruim baan worden geven, zonder kaalslag en demping van grachten. Nadat men het dempen en kaal slaan hier zat was geworden, is door B&W van Leiden gekozen voor de (winkelende) voetganger. Die krijgt ruimte en rust door een autovrij kernwinkelgebied en door autoluwe aangrenzende buurten. Als tegenprestatie wil het stadsbestuur automobiele klanten naar parkeergarages dicht bij de winkels halen. Voor de Haarlemmerstraat zijn de garages aan de Langegracht (boven Digros) en de Hooigracht (boven Albert Heijn) al voorhanden. Voor de oosthelft van de Breestraat is er de garage aan de Korevaarstraat (boven Hoogvliet). Voor de westhelft is er nog geen.

Voor dat deel van de Breestraat hebben B&W een garage tussen de Boommarkt en de Breestraat in gedachten, waar nu het vrij nieuwe pand staat van het Hoogheemraadschap Rijnland (naast het postkantoor). Een inventarisatie leverde geen geschiktere plek op in de nabijheid.

Dat het pand van Rijnland voor de garage zou moeten wijken, stuit op weinig weerstand. Zelf vind ik het niet de meest storende nieuwbouw in de oude stad (hoe zou de garage er uit gaan zien?), maar velen vinden het lelijk. Meer aarzelingen zijn er ten aanzien van de plek zelf: liggen de andere genoemde garages *naast* het kernwinkelgebied, de plek aan de Boommarkt ligt er *in*. De autolus Apothekersdijk-Boommarkt penetreert dus in het autovrije gebied en doet zo afbreuk aan de voordelen daarvan. Daarbij doorsnijdt hij ook tweemaal de hoofdroute van het openbaar vervoer. En als de garage goed gevuld zou raken, is het niet ondenkbaar dat het voor een groot deel dezelfde auto's betreft, die nu naar tevredenheid worden geparkeerd op het Van Gend & Loosterrein naast de Haagweg. De collegepartijen zijn er ook niet onvoorwaardelijk en unaniem vóór. Groen Links is zelfs tegen, maar zal er geen breekpunt van maken. De gemeenteraad zal in meerderheid akkoord gaan, mits de exploitatie financieel niet uitzichtloos lijkt. Een belangrijke overweging bij zo'n akkoord is dat de Breestraat als winkelstraat niet bepaald

floreert. Het is nu geen vlees en geen vis: geen echte winkelpromenade (nog hinderlijk verkeer), maar ook geen vrij autoverkeer. Als de Boommarktgarage er komt, willen B&W de Breestraat autovrij maken. De rijweg wordt dan versmald en er worden dan minder bussen toegelaten (later misschien vooral trams). De dure ingreep levert dus nog geen echte promenade op.

Er is een risico dat het offer vergeefs zal blijken: misschien is er niet veel markt meer voor winkels in het Leidse centrum, misschien wordt ook deze garage een flop. Wie nu winkelt in een buitenwijken winkelcentrum of een meubelboulevard, heeft mogelijk amper interesse om per auto dezelfde soort winkels in het stadshart te bezoeken. Het is onzinnig om te trachten van het oude stadshart zelfs een tweede Leidschenhage te maken. In een gaaf oud centrum floreren specifieke soorten winkels en boetieks juist weer beter dan in buitenwijken. Dat kan stellig nog wat beter, maar het is de vraag of de Breestraat echt kan opbloeien zonder andere straten leeg te zuigen.

Maar, zoals weinig patiënten zich snel gewonnen geven bij een mogelijk ongeneeslijke ziekte, zo zal het Leids stadsbestuur het er toch op willen wagen. Met de Boommarktgarage op de koop toe.

H.D. van Gelderen

N.B. Het bestuur deelt de reserves van de heer Van Gelderen en heeft deze in een brief aan de gemeente kenbaar gemaakt.

Lid A.N.V.O.

Hans van Schle Breestraat 140 2311 CX Leiden Tel. 071-512 22 13

<ul style="list-style-type: none"> • Huizen • Flats Bemiddeling bij aan-/verkoop, huur/verhuur. • Bedrijfs o/g d.m.v. moderne methodes en apparatuur optimale kans om snel te slagen. • Beheer Huur incasso Van verhuurde huizen, al of niet gemeubileerd of gestoffeerd. 	<ul style="list-style-type: none"> • Taxaties Beëdigd Taxateur Bij aankoop hypotheek aanvragen, successie aangiften enz. • Hypotheken Een aan Uw persoonlijke omstandigheden aangepaste hypotheek is erg belangrijk. • Verzekeringen Brandverzekeringen, W.A. verzekeringen, Auto's, Pensioenen, Levensverzekeringen enz.
---	---

Korevaarstraat 35, 2311 JT Leiden
Tel. 071-5149147 Fax 071-5128257
Postbus 277, 2300 AG Leiden

Het Gerecht

Iedere Pieterswijkbewoner weet wel dat met het Gerecht een straat aangeduid wordt en niet iets dat eetbaar is, al kan men tegenwoordig aan het Gerecht wel een en ander nuttigen. Het imposante Gravensteen met zijn bij velen bekende grimmige geschiedenis is uiteraard de peetvader van die naam. In de Middeleeuwen en vooral in de zeventiende eeuw heette dit stuk straat "het pleyn voor 's-Gravensteyn", "plein van Gravensteen", of varianten daarvan. In die tijd zou je, als je naar het Gerecht vroeg, verwezen zijn naar buiten de Morspoort bij de splitsing van de Lage en Hoge Morsweg, waar op het huidige terrein van roei-vereniging Njord het Galgeveld was. Ook tal van andere plekjes in de regio waar een galg stond, werden Gerecht genoemd. In Leiden werden voor het Gravensteen vonnissen voltrokken, zodat van een gerechtsplaats gesproken kon worden. Vooral de bouw van de nieuwe vleugel tegenover de Papengracht in 1671 en de demping van het grachtje rond de strafplaats, heeft de naamgeving beïnvloed. Pas rond 1720 ging de naam Gerecht de oude naam volledig vervangen.

De aanwezigheid van het Gravensteen of 's-Gravenstein heeft het leven op dit stukje straat sterk bepaald. Bij terechtstellingen was de hele buurt vol volk om naar het huiveringwekkende maar wel interessante schouwspel te kijken. Zoiets moest je minstens een aantal keren in je leven gezien hebben! Wij kunnen nu naar een bioscoop om nagespeelde radbrakingen, onthoofdingen enz. te zien, worden op t.v. met de gevolgen van geweld geconfronteerd of kopen desnoods een computerspelletje voor spektakel, maar in die goede oude tijden moest je nog echt naar het Gerecht. Komt dat zien, maar dan wel snel, want vaak zat er tussen het uitspreken van het doodvonnis en de voltrekking ervan maar enkele uren of hoogstens een dag.

Nu kwamen publieke terechtstellingen gelukkig maar weinig voor en zaken als geselingen vonden doorgaans binnenskamers of op een binnenplaats plaats. Veel meer dan een gil zal een buurtbewoner dan ook niet gehoord hebben. Maar het was natuurlijk wel een komen en gaan van

mensen, al viel het wel mee met bezoek door familieleden. Maar telkens als er weer eens een spitsboef na verhoor of veroordeling op het Stadhuis door de Diefsteeg naar het Gravensteen gebracht werd, zullen de bewoners wel de hals gerekt hebben om de diefleidens met hun vangst te zien. En haast vanzelfsprekend het wegslepen van lijken van terechtgestelden op een horde (een soort vlechtwerk) richting Galgeveld om daar opnieuw opgehangen te worden, of het hoofd op een staak gespietst, als voedsel voor de vogelen des velds en tot afschrik van potentiële misdadigers. Overigens liet de rechtsprekende instantie ook wel eens genade voor recht gelden en mocht het lijk, zij het wel bij nacht en ontij, op het nabije Pieterskerkhof onder de grond gestopt worden. Na de sluiting van dat kerkhof na de geweldige pest-epidemie van 1635 kon dat natuurlijk niet meer, maar toen kwamen er bolwerken als begraafplaats in de plaats.

Onder de buurtbewoners was doorgaans ook de cipier. Generaties lang woonde op de hoek Papengracht-Gerecht de man die de baas speelde binnen de muren van het Gravensteen. Dit lijkt een goedbetaalde baan, maar in die tijd was er veel meer privatisering dan thans en dus was de cipier een kleine zelfstandige. Hij kreeg een kleine vaste vergoeding en moest de rest zelf maar zien te verdienen. Gevangenen moesten in die tijd zelf hun maaltijden enz. betalen, zelfs al was dat maar water en brood. Voor degenen bij wie geen stuiver te halen was, moest het stadsbestuur een vastgesteld bedrag per dag betalen. Waren het boeven die elders in de regio gepakt waren, dan was het baljuwschap Rijnland het orgaan dat de kosten betaalde, maar ook enkele "hoge heerlijkheden" (dorpen met eigen rechtspraak waarbij doodvonnissen konden worden geveld) zoals Oegstgeest lieten hun bajesklanten wel eens in Leiden opbergen als ze hun cachot onder de dorpstoren niet deugdelijk genoeg vonden. En dan waren er nog de "tuchtelingen", die vooral na de bouw van het Tuchthuis (ook wel Werkhuis of Spinhuis genoemd) in 1655 in aantal toenamen. Dat waren onmaatschappelijke, onverbeterlijke bedelaars, werkschuw tuig enz., die hier bijvoorbeeld hout mochten raspen voor de verfindustrie. Een iets betere klasse vormden degenen die op verzoek van de familie een

Leids schilder- en tekengenootschap
"ARS AEMULA NATURAE"
Dag- en avondkursussen

- akwarelleren
- modeltekenen
- boetseren
- tekenen
- etsen
- schilderen

Pieterskerkgracht 9, Leiden
Inlichtingen, tel.: 071-514 07 84

DRUKKERIJ • ZETTERIJ • REPROSERVICE

van der Linden

OFFSET • LICHTDRUK • FOTOCOPIE • LEIDEN

Vliet 4^a-6 2311 RE Leiden Tel. 071-5120815 Fax 071-5133006

tijdlang "opgeborgen" werden, waartoe telkens het stadsbestuur nadrukkelijk toestemming moest verlenen. Soms besloot dat dat het een tijdlang met een blok aan het been binnenshuis houden (dus huisarrest) wel voldoende was, of dat betrokkene met de eerste gelegenheid naar Indië gestuurd zou worden. Maar dit waren klanten waar de cipier aardig aan kon verdienen.

Rond 1600 was Dirck Gerritsz. van Claveren cipier. Hij werd ook wel eens Van Claversoo genoemd, vermoedelijk omdat het terrein voor 's-Gravensteen ook wel eens "het Groene Zoodje" genoemd werd, al verdween daar nooit iemand onder de groene zoden. Zijn opvolger rond 1650 was Claes Dircxzoon Eechout of Eychout (Eikhout). Deze wist alles van declareren, want behalve de kostgelden voor zijn "klanten" kreeg hij in 1636 maar liefst 75 gulden die hij voorgeschoten had bij het kopen van een pak kleren met toebehoren voor ene Jan Pietersz. alias Leelekert, die door het stadsbestuur aangesteld was om voor de schout bij gelegenheid enkele dieven te ontdekken. En dat deze Jan Pietersz. alias Lelykaert, die wellicht inderdaad niet uitblonk in schoonheid, zijn verklikkersrol of opsporingsbevoegdheid werkelijk serieus nam, blijkt wel uit het feit dat hij 200 gulden kreeg voor het aanwijzen en bekendmaken van de dieven die zich binnen de stad zouden ophouden. Een weekloon van omgerekend 4 gulden was toen helemaal niet zo slecht. Maar het gezegde "Men vangt boeven met boeven" werkte toch ook weer niet helemaal perfect: toen op 21 juni 1641 vonnis gewezen moest worden tegen Lelickert i.v.m. diefstal en het aanzetten tot diefstal, was het feit dat hij al vele malen eerder veroordeeld was wellicht de reden dat de schout ophangings eiste. Onze recidivist en geflipte verklikker mocht nog van geluk spreken dat hij er af kwam met geseling, brandmerking en levenslange verbanning uit Holland. En de wat deftiger bewoners van het Gerecht haalden misschien wel opgelucht adem dat ze weer niet zo'n nieuwsgierige mensenmassa voor de deur kregen. Later bevonden zich daar ook vrij prominente lieden tussen: vooral het grote huis op nr. 10 heeft een reeks bekende Leidenaars huisvesting geboden, zoals enkele hoogleraren Tydeman in de vorige eeuw. Omdat er nog wel eens uitbraken plaatsvonden en in de zeventiende eeuw, met op zo'n 60.000 inwoners er toch maar vier officieel gesalarieerde

"dienaren metten swaerde" waren, die bovendien nog verspreid over de stad woonden, vond het stadsbestuur het beter hier een viertal dienstwoningen te bouwen. Deze stonden tussen de Houtstraat en het Pieterskerkhof en werden de Dienderspoort genoemd.

De opheffing van de status van gevangenis en huis van bewaring in 1890 heeft een eind gemaakt aan al deze taferelen. De bewoners van het Gerecht zullen dat wel terecht gevonden hebben.

P.J.M. de Baar

...en nu serieus bieren

Belgisch Café
't Gerecht
Lokhorststraat 19

Het Smalle Pandje Met De Brede Sortering
Sanders Wijnhuis - Doezastraat 12

>> **au fin bec** <<

Cleveringplaats - Fiets fout? Fiets weg?

De Cleveringplaats wordt al jarenlang geteisterd door de grote hoeveelheid fout-geparkeerde fietsen. De overlast is groot en de bewoners zien hun woonklimaat achteruitgaan. Bewonerscommissie De Doelen bevecht dit probleem, helaas lijkt het vaak vechten tegen de bierkaai.

De oplossing die begin 1995 werd gerealiseerd, namelijk een ingerichte fietsenplaats vlak voor de ingang van het facilitengebouw, lijkt de chaos alleen maar te hebben vergroot. Want als de fietsenrekken vol zijn, worden nu de fietsen in dikke rijen rondom de fietsenplaats gestald. Maar ook tegen de gevels van de woonhuizen en universiteit, tegen de bomen, voor de brievenbus, rondom de invalidenparkeerplaatsen en tegen de plantenbakken. Afgezien van de treurige aanblik van dit alles, betekent het ook dat de doorgang wordt versperd voor bedienend verkeer en brandweer of ambulance.

Het LUF deed eind 1995 ook een dappere poging. Een wedstrijd getiteld "Geef vorm aan vrijheid" werd uitgeschreven onder de studenten en mooie prijzen werden in het vooruitzicht gesteld. Een loffelijk streven, helaas met een mager resultaat. Vier inzenders ontvingen een eervolle vermelding, maar niet een idee bood een totaaloplossing.

Maar goed, men moet natuurlijk nooit de moed opgeven. Wij reageerden dan ook zeer verheugd op het initiatief van Politie, Milieu en Beheer en Stadtoezicht die het fietsprobleem weer op de agenda hebben gezet. Inmiddels hebben al verschillende gesprekken plaatsgevonden met de universiteit en bewoners.

Het zal duidelijk zijn waarnaar gestreefd wordt, namelijk bewerkstelligen dat bezoekers van het facilitengebouw hun fietsen stallen daar waar het mag, in de rekken en in de fietsenkelder dus. Nadere invulling van mogelijkheden hangt nauw samen met gemeentevorschriften en wettelijke regelgeving. Hierop wordt nog gebroed! Al met al zijn wij hoopvol gestemd dat de gespreksrondes tot enig resultaat zullen leiden.

Bewonerscommissie De Doelen

A.M. van Welzen-Vendel

Programma Pieterskerk

Tenzij anders aangegeven, op de zondagen rondleiding, aanvang 14.00

April 1998

za	04 antiquarische boekenbeurs	11.00-17.00
zo	05 idem	
wo	08 Exultate Deo Voorschoten, Telemann, Mattheus Passion	
do	09 Nederlands Bach Collegium, Bach, Mattheus Passion	19.00-23.30
vr	10 idem	11.30-16.20
ma	13 optie computerbeurs, 0251-310302	
vr	17 C.O.V. Con Amore met Tsjechisch koor, o.a. Mozart (Vesperae de Dominica) en Fauré (Requiem)	20.00-22.45
za	18 museumweekend	11.00-16.00
zo	19 idem	
za	25 rommelmarkt, 5761175	09.30-16.30
zo	26 idem	10.00-17.00

Mei 1998

zo	03 optie computerbeurs 0251-310302	10.00-17.00
do	14 Boerhaave	09.00-17.00
vr	15 idem	
zo	17 rommelmarkt, 5761175	10.00-17.00
ma	18 Boerhaave	09.00-17.00
di	19 idem	
wo	20 idem	
ma	25 t/m	
do	28 Boerhaave	09.00-17.00
vr	29 jurist en werk	
zo	31 paranormaal beurs	11.00-19.00

Juni 1998

ma	01 paranormaal beurs	11.00-19.00
di	23 Boerhaave	09.00-17.00

Ook interieur artikelen
en zijden bloemen

Bloemsierkunst

Breestraat 115, tel. 5121192, t.o. het Stadhuis

De geveltuin: groen, groener, groenst

We zouden dit keer een *leuke* aflevering van het Hart van de Stad Krant maken. Het was althans de bedoeling een nummer te presenteren waarin ook eens vrolijke en gezellige onderwerpen aan de orde komen. Ik geloof dat dit maar zeer gedeeltelijk is gelukt, maar mijn bijdrage van deze keer is in elk geval een stap in de goede richting. Een van de onderwerpen die mij ter opvrolijking van dit blad te binnenschoot was het "groen" in de binnenstad.

Binnenstad en groen lijken niet samen te gaan. Parkjes zijn er over het algemeen vrij weinig en als ze er al zijn dan is er sprake van het gebruikelijke werk van laagbloeiende struiken en gras, vergeven van de hondenpoep en in een minder gunstig geval ook injectiespuiten.

Ik prijs mij echter gelukkig dat de gemeente oog heeft voor het openbaar groen. Wat mij betreft echter kan het niet groen genoeg zijn. Ik juicht het daarom toe wanneer ik een nieuw geveltuintje ontwaar in mijn wijk.

Geveltuintjes, een typische creatie van binnenstadbewoners, zijn er globaal in drie varianten: groen voor de gevel, groen tegen de gevel en groen aan de gevel.

Groen voor de gevel is de bekendste. Je licht een paar stenen uit de straat, je graaft de (zand)grond er onder weg en je stort vervolgens een flinke zak goede potgrond en de basis is gelegd voor je eigen stadstuintje.

Groen tegen de gevel is een andere vorm. De basis komt overeen met de eerste variant. Je vult

het gat echter niet met bloembollen, vaste of eenjarige planten of kleine struikjes maar met klimplanten. Klimop is een vaak toegepaste gevelbegroeiing en in het geheel niet schadelijk voor je gevel wanneer je er maar voor zorgt dat de klimop niet door raam-en/of deursponningen groeien. Het werkt zelfs isolerend.

Omdat groen ook maar groen is (en klimop is meestal groen, hoewel er ook bontkleurige varianten bestaan), is het leuk om hier doorheen bijvoorbeeld een Clematis te laten groeien. Ook rozen (zit U op het noorden dan is de roze klimroos "New Dawn" goed geschikt) in combinatie met een paarsbloeiende Clematis doen het goed. De Wilde Wingerd is vooral in de herfst een bijzonder mooie klimplant (rode bladeren) maar het nadeel van deze plant is dat hij er in de winter nogal doods uitziet. De Blauwe Regen is eveneens een geschikte klimmer maar bedenk hierbij wel dat het soms jaren kan duren (en dan heeft U ook nog eens geluk) voordat hij blauwe bloemen laat zien.

Tot slot de laatste variant, groen aan de gevel. Ik denk hierbij aan bloembakken die aan raam of muur worden verankerd waaruit een regen van bloemen verschijnt. Alles is hiervoor eigenlijk geschikt. Sommigen zijn zelfs van mening dat dat voor "Leidse nederwiet" bij uitstek geldt.

U hoeft niet bang te zijn dat de gemeente uw met bloed, zweet en wellicht tranen aangelegde stukje groen verwijderd. Mij is door de gemeente ooit verzekerd dat geveltuinen, binnen redelijke grenzen, worden gedoogd. Ik zou nog wat verder willen gaan. Ik pleit voor legalisering van de geveltuin en gratis groenverstrekking door de gemeente aan bewoners van de binnenstad!

J. de Lannoy

RIJSTTAFELN IN
INDONESISCH RESTAURANT

ANAK BANDUNG
RESTAURANTS

Wellicht de lekkerste rijsttafel

Dagelijks geopend van 17.00 -23.00 uur.
GARENMARKT 24A, 2311 PJ LEIDEN
TELEFOON 071-512 53 03

Zonder dat uw of onze burens daar last van hebben
verzorgt danssalon In Casa uw borrel of feest
vanaf 50 personen

Bedrijfsevenementen
Personeelsfeesten
CD/muziek - presentaties
Dealer/bedrijfsdagen
Produktpresentaties
Themafeesten/modeshows
Recepties/bruiloften
Afstudeerborrels/feesten
Jubilea/reunies

Lammermarkt 100 - Leiden
Tel. 071-5130445 / 5124938
Fax 071-5143956
<http://www.xs4all.nl/~incasa>

Stemadvies

Het is jammer dat de verkiezingen voor de gemeenteraad voorbij zijn. Nu komt mijn stemadvies als mosterd na de maaltijd. Op 19 januari vond een bijeenkomst plaats waarin de grote politieke partijen hun visie op de toekomst van onze binnenstad gaven. Een Groningse stadsplanner zette de toon. Leiden is weliswaar een grotere stad dan Groningen (althans volgens de spreker), maar volkomen ingedut. Onze binnenstad heeft in al zijn monumentaliteit, eigenlijk nauwelijks meer te bieden dan, pak weg, Amstelveen. Er moet flink worden aangepakt en radicale ingrepen moeten niet worden geschuwd.

De politici die vervolgens het podium beklommen leken zich in deze zienswijze te kunnen vinden. De binnenstad wordt bedreigd, kapot geconcurrerd door andere grote steden, leeggezogen door de suburbs. De consument is niet laks; hij koopt zich een ongeluk en giet zich elke avond vol zoals de overheid dat graag ziet; alleen niet in Leidse binnenstad, zoals het hoort. De stroom van recreashoppers en impulsaankopers moet weer naar zijn natuurlijk centrum worden geleid. Als het nodig is moeten we daarvoor met de omliggende gemeenten een wederzijds bevredigende relatie aangaan, bij voorbeeld in de vorm van annexatie. Als de verdwaalde consument de weg maar terugvindt! Wij hebben een sterk punt en dat moet worden uitgebuit: ons 'uniek en historisch decor'. Na wat geriefsverbetering kunnen onze pittoreske straten de schuifelende en smikkelende menigte van de toekomst tot wegdek dienen. De vraag is hooguit nog of de kooplustigen het aanlooptraject naar het warenhuis lopend gaan afleggen of dat zij hun auto in het gebouw zelf parkeren.

Kortom, Leiden als patatkraam die nog net drie zakken extra kan verkopen! Er schijnt na de pauze waarachtig nog iemand iets over de bewoners van de binnenstad te hebben gemompeld. Ik was al afgedropen.

Stemt Partij van de Krimp!

Carlo van Praag

Vinger aan de pols: bouwen en wonen

Herinrichting

Wethouder van Rij heeft in een gesprek met de werkgroep Steenrijk/straatarm gezegd dat ingrijpende veranderingen van de *straatprofielen in de Pieterswijk* van de baan zijn, en dat er zoveel mogelijk zal worden gewerkt met oud materiaal, dus restauratie. De plannen voor de herinrichting van de *Breestraat* zijn gepresenteerd. Er komt een boom bij en de bushokjes voor het stadhuis verhuizen zodat de Renaissancegevel tot zijn recht komt. De speelplaats aan de *Pieterskerkgracht* wordt opgeknapt. Als het aan de gemeente ligt, staat er weinig in de weg aan een *Boommarktgarage* op het terrein van het Hoogheemraadschap tussen Breestraat en Boommarkt. Los van de noodzaak ervan, hebben wij ook twijfels over de waarschijnlijke overbelasting van de aanvoerweg Noordeinde/Kort Rapenburg/-Boommarkt (zie ook elders in deze krant).

Horeca

Ondanks bezwaren en protesten van omwonenden gaan de verbouwplannen voor een restaurant naast Nexus, op de *hoek Langebrug/Papengracht*, door. Aan de *Kaiserstraat* zal een restaurant een buurpand opknappen en de begane grond gebruiken als extra ruimte voor ontvangst en aperitieven. Op de *hoek Jan van Houtkade/Korevaarstraat* komt, in plaats van het prentenwinkeltje een café; dit is niet in strijd met het bestemmingsplan, maar omwonenden maken zich wel zorgen.

(Ver)bouwen

De werkzaamheden aan de *Vliet* vorderen gestaag. Binnenkort zullen de eerste twee delen nieuwe walmuren en een riool hebben. Enkele gebouwen op het binnenterrein van de oude U.B. aan het *Rapenburg* zijn met groot materieel gesloopt: de Vlikobakken werden over het hoofdgebouw heen gehesen. Het grote gebouw van het *NNM* tussen de Garenmarkt en de Doezastraat krijgt grotendeels een nieuwe bestemming: in het gebouw aan de Doezastraat is nu een foto-atelier gevestigd, en er is vergunning aangevraagd voor het verbouwen tot woningen aan de kant van de Garenmarkt. Het aanzicht zal volgens de bouwtekeningen niet wezenlijk veranderen. De *Pieterskerk* heeft vergunning aangevraagd voor voorzetramen aan de zuid- en westkant en een verbouwing in het koorgedeelte: trapjes zullen wat worden verplaatst, er komt een hellingbaan, en een podium. De houten koorombouw blijft bestaan.

FIRMA DE GEUS

Specialiteiten: Boerenkaas - Wijnen - Dierartikelen

DOEZASTRAAT 8 - 2311 HB - LEIDEN

(Mee-)genieten

'Roken? Dat lossen we samen wel op!' Rare slogan eigenlijk, want zouden we dat ook doen als iemand een drang voelt om in gezelschap forse winden te laten? Bij wet is geregeld dat de rokers, in sigarettenreclame en op de pakjes, wordt gewezen op de risico's voor hun gezondheid, maar niet op ongewenst meerroken. Evenzo is de melding 'Geniet, maar drink met mate' verplicht bij drankreclame, niet 'geniet, maar laat anderen met rust'. Van mij mag iedereen roken, drinken, slikken en snuiven wat hij/zij bewust wil, zolang *anderen* er maar geen last van hebben. De nu verplichte opschriften draaien dat om.

De publieke opinie keert zich wel eens tegen zulke ongelijke aandacht voor daders en slachtoffers. Zoals de laatste maanden bij het fenomeen 'zinloos geweld'. Wat de mensen daarbij vooral bezighoudt is hoe het kan dat niet als crimineel bekend staande personen er ineens toe komen om zomaar iemand af te maken. Er is één rode draad: excessief alcoholgebruik.

Er is veel publieke aandacht voor drugs. Enerzijds omdat hard drugs een deel van de gebruikers merkbaar brengen tot aftakeling en diefstal, anderzijds omdat de handel in hard en soft drugs de samenleving belast met georganiseerde criminaliteit. Het aantal drugsverslaafden en de problemen die zij de maatschappij bezorgen is echter gering, vergeleken bij: het aantal probleemdrinkers en de overlast die zij bezorgen (na medicijnen is drank veruit het grootste middel van verslaving in Nederland).

Juist relatief weinig ophef wordt gemaakt van het enorme aantal ernstig gewonden en doden, dat jaarlijks in het verkeer valt te betreuen. Kennelijk wordt de mobiliteitsvrijheid zo hoog gewaardeerd, dat de grote offers op de koop toe worden genomen. Belangrijke bron van de verkeersongelukken is: alcoholische drank.

Op 18 februari jl. werd bekend gemaakt dat uit onderzoek van de GGD blijkt, dat ongeveer 15.000 van de 117.000 Leidenaars excessief alcohol gebruiken, gepaard gaande met lichamelijke, geestelijke of sociale problemen voor henzelf of anderen. Naar schatting is 2000 van hen ernstig verslaafd aan alcohol.

De sociale ontwrichting als gevolg van hevige drankinname is dus enorm, zeker in Leiden. Be-

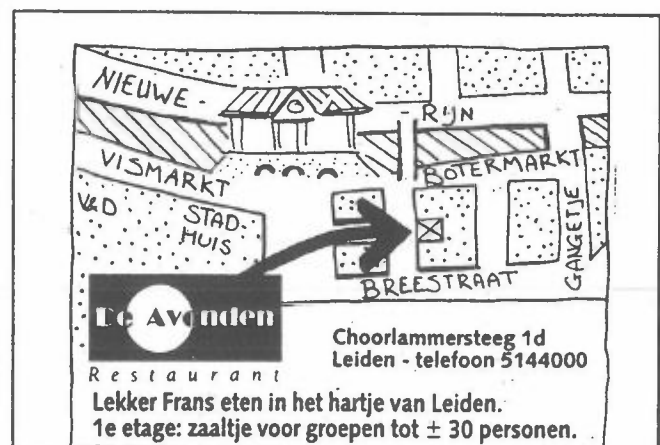
kend is dat deze problemen later in de nacht veel merkbaarder worden op straat. Minder late sluitingstijden lossen geen individuele drankproblemen op, maar verminderen wel de overlast voor omwonenden.

Zet deze gegevens nu eens naast de verkiezingsprogramma's van de grootste Leidse politieke partijen. Onveiligheid op straat is onderwerp nummer één. De politici die het hardst willen optreden, propageren tegelijk een terugtrekkende overheid, die de burger minder betuttelt, en: vrije sluitingstijden, voor winkels en voor café's.

Met de burgemeester en wethouders, zijn de Leidse gemeenteraadsleden nu in meerderheid voorstander van vrije sluitingstijden voor café's en van meer en latere overlast-gevende evenementen. Er is alleen nog onderscheid in de mate waarin de raadsleden de overheid hierin regulerend wil laten optreden. Gesuggereerd wordt dat Leiden door dit soort maatregelen 'weer gezellig' zal worden. Bedoeld wordt natuurlijk vooral de binnenstad. Wie tegen die suggestie nog openlijk protesteert, wordt aan de borreltafels afgedaan als notoire zeurpiet, die de stad nog doodser en provinciaalser wil maken dan die al zou zijn gebleven of geworden (hoewel er in werkelijkheid al steeds meer café's en evenementen zijn gekomen, die steeds later sluiten).

De Leidse politiek miskent daarmee niet alleen de belangen van de 'nuchtere' zwijgende meerderheid van de binnenstadsbewoners, die 's nachts veilig naar bed wil en 's ochtends weer uitgeslapen wil opstaan, maar kiest zelfs voor maatregelen die de overlast en onveiligheid juist bevorderen. Ook politici mogen fouten maken, als zij maar snel weer tot bezinning komen.

H.D. van Gelderen

Hortus Botanicus Leiden: 1998

De herinrichting van de voortuin, compleet met wintertuin, bezoekerscentrum, winkel en restaurant gaat dit jaar van start. Hieronder ziet u de publieksactiviteiten van de komende maanden.

Wandelingen op Zondagmorgen

In het voorjaar van 1998 zal een nieuwe serie rondleidingen op zondagmorgen starten. Naast de reguliere Hortus-entree wordt een kleine vergoeding gevraagd. De thema's zijn luchtig, soms wat meer gespecialiseerd, maar altijd leuk voor iedereen. Bezoekersinformatie over thema's en data: 071 - 527 7249.

18 + 19 april: Museumweekend

Omdat Naturalis (het Nationaal Natuurhistorisch Museum) op 7 april opent gaan we tijdens het Museumweekend op zoek naar Dieren in de Hortus. Op beide dagen is er een speurtocht voor kinderen en hun ouders en op zondag 19 april rondleidingen om 11.00 + 14.00 uur. Landelijk worden fietsroutes uitgezet die langs musea voeren. Entree gratis.

23 mei: Hortusvriendendag en plantenmarkt

Jaarlijkse bijeenkomst van de Vereniging Vrienden van de Leidse Hortus met daarbij een plantenmarkt met bijzondere vaste planten en bolgewassen, boeken, groene hebbedingetjes, speelgoed, ansichtkaarten, tekeningen en nog veel meer.

Floraconcerten

In mei en juni wordt er op zondagmiddag een serie concerten in de bijzondere atmosfeer van de Oranjerie en de Hortus gegeven. Kaarten kunt u t.z.t. kopen en reserveren bij de portier van de Hortus (071 - 527 7249).

24 mei: Floraconcert I:

Het Utrechts Kamerkoor Hortus Musicus, met bloemrijke composities uit Renaissance en Barok.

7 juni: Floraconcert II:

Solo-recital door de alt-mezzo Sylvia Schlüter.

14 juni: Floraconcert III:

Oude muziek door het Leidse ensemble Les doigts agiles Walonnes.

21 juni: Floraconcert IV:

De plantenwereld van Burckart Söll. Eigentijdse composities geïnspireerd op Amorphophallus, Goudenregen en Judaspenning.

Evenementenbeleid

(Vrij naar Marepost februari 1998 met dank aan Jaap Moggré)

De evenementennota is door de gemeente ongewijzigd vastgesteld. Enkele moties, waaronder een van het CDA, dat een voorzichtige poging deed om de geluidsnorm nog iets naar beneden te brengen, haalden het niet.

Hoewel de bewoners van de binnenstad met hun gezamenlijke actie een gesloten front vormden, heeft de politiek nauwelijks naar hun argumenten geluisterd.

De nieuwe voorschriften komen neer op consolidering van het beleid van de afgelopen jaren. Mensen die in de buurt van evenementenpleinen wonen, hebben hiervan veel hinder ondervonden. De normen in de nieuwe evenementennota zijn volgens hen te ruim en er zijn onvoldoende garanties dat de regels effectief gehandhaafd worden.

De gezamenlijke buurtverenigingen van de binnenstad hebben op 28 januari weer om de tafel gezeten om zich te beraden op nadere acties. Er is besloten om bezwaar aan te tekenen tegen de evenementenkalender.

"J. ZIERIKZEE"
MAATSCHOENMAKERIJ

H. P. H. NUSTELING
BAKKERSTEEG 3
2311 RH LEIDEN
TEL. 071-5131156

MEDI
AMBULANT

SPECIAALZAAK VOOR
THERAPEUTISCHE ELASTISCHE KOUSEN
BANDAGES, MEDISCHE HULPMIDDELEN

Mevr. J.J. Dickhoff v.d. Linden

Ziekenfondsleverancier

Geopend maandag 13-17 uur, dinsdag t/m vrijdag van 9-17 uur
of na telefonische afspraak.

Doezastraat 27 2311 HA Leiden Tel. 071-5132745

ITALIAANSE MANNENMODE
exclusieve eigen import, aantrekkelijke prijzen

d'Alessandro

Nieuwe Rijn 35/ hoek Beschuitsteeg
telefoon: 5147565, ook voor clubdassen

Sluitingstijden horeca

(Overgenomen uit Marepost februari 1998 met dank aan Jaap Moggré)

De Raadscommissie is nu toch akkoord gegaan met een voorstel voor een proef met ruimere sluitingstijden. De raadsleden hebben de verwachting dat door het zogenaamde Alphens model, waarvoor nu gekozen is, de overlast juist zal afnemen. De gedachte is dat er minder overlast zal zijn omdat de horecabezoekers zich nu meer verspreid over de nacht naar huis zullen begeven. Je mag er na een bepaalde tijd niet meer in, maar je mag de tent natuurlijk wel altijd verlaten.

Niemand kan voorspellen of dit systeem inderdaad de overlast vermindert. Positief is dan ook dat het om een proef gaat. Ook belangrijk is dat de regeling gefaseerd wordt ingevoerd en dat tussentijds geëvalueerd wordt. Veel zal afhangen van de conclusies die men trekt uit de evaluatie.

Tijdens de discussieavond in december waarbij burgers en horeca-ondernemers over dit onderwerp konden discussiëren werd door enkele gasten verteld hoe het beleid in andere steden is. In Haarlem bleek men goede ervaringen te hebben met een systeem van horecawachten die permanent toezicht houden in de binnenstad. In Breda had men net een uitgebreid systeem van toezicht en ordebewaking opgezet, nadat er een paar ernstige incidenten waren geweest. Het pakketje maatregelen dat Leiden heeft bedacht voor het handhaven van de orde is niet erg indrukwekkend.

Er komt een 'lik-op-stuk-beleid'. Dit houdt in dat de ondernemer die erop betrapt wordt dat hij de regels niet naleeft, op zeer korte termijn maatregelen kan verwachten. Het slagen van deze regeling is alleen mogelijk bij voldoende toezicht. Vooral op dit punt vertoont het nieuwe regime een heel zwakke plek. De ervaring leert dat de politie niet in staat is om deze taak naar behoren te vervullen. De wel erg zwakke toezegging dat de politie *tijdelijk* extra mensen zal inzetten, zal hier niet veel aan veranderen.

Het Bestuur van de Vereniging voor Pieters- en Academiewijk en Levendaal-West is sinds april 1997 samengesteld als volgt:

naam	functie of aandachtsgebied	adres	postcode
Hans Slot	voorzitter	Langebrug 20 F	2311 TL
Ineke Stoop	secretaris	Aalmarkt 13	2311 EC
Jan Dul	penningmeester	Rembrandtstraat 6	2311 VW
Franceline Hendrikse	bouwen, wonen verkeer	Vliet 33	2311 RD
Jessica de Lannoy	evenementenbeleid	Hoefstraat 11	2311 PN
Rob Olivier	horeca	Rapenburg 96	2311 GA
Carlo van Praag	Hart van de Stad krant	Hoefstraat 65	2311 PR

Het adres van de Vereniging is: Postbus 11016 2301 EA Leiden

Erevoorzitter: R.J. van Crujisen	Erelid: J.J.M. Gerritsen
Bij deze geeft (naam): telefoon:	
adres: postcode: met-ingang van: zich op als	
lid/donateur van de Vereniging voor Pieters- en Academiewijk en Levendaal-west, en verklaart de contributie/donatie ad f te hebben overgemaakt op giro 366 44 16 van de vereniging.	
Leiden, (datum) (handtekening)
De contributie bedraagt per jaar f 10 per gezin of f 7,50 voor eenpersoonshuishoudens.	
Opgaven afgeven bij een van de bestuursleden of zenden aan Postbus 11016, 2301 EA Leiden	